

Keuzedeel mbo

Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 3

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0322

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

1. Algemene informatie

D1: Veehouderijspecialisatie, geschikt voor niveau 3

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Veehouderijbedrijven specialiseren zich veelal in het houden van melkvee, varkens of pluimvee. Ook zijn er bedrijven die zich als productiebedrijf toeleggen op het houden van gespecialiseerde dieren voor vlees, eieren of het fokken van jonge dieren. Ook regionaal zijn er veehouderijspecialisaties te zien zoals de grote eendenbroederijen en kippenhouderijen op de Veluwe en de schapenhouderijen op Texel. Het verzorgen van de productiedieren en het winnen van dierlijke producten vraagt specifieke kennis en vaardigheden van de beginnend beroepsbeoefenaren. Dit keuzedeel biedt de mogelijkheid om in te gaan op specifieke productiedieren/teelten die nog niet in het dossier aan bod zijn gekomen.

Relevantie van het keuzedeel

Het keuzedeel Veehouderijspecialisatie is een aanvulling op het dossier Agrocluster. Om te voldoen aan de regionale vraag van de sector is dit keuzedeel gewenst. Het zwaartepunt verschilt sterk per regio en zo kan het onderwijs flexibel inspelen op deze vraag naar minder gangbare veesoorten voor bijzondere markten en doelen.

Beschrijving van het keuzedeel

Het keuzedeel Veehouderijspecialisatie is een aanvulling op het dossier Agrocluster. Om te voldoen aan de regionale vraag van de sector is dit keuzedeel gewenst. Het zwaartepunt verschilt sterk per regio en zo kan het onderwijs flexibel inspelen op deze vraag naar minder gangbare veesoorten voor bijzondere markten en doelen. Het keuzedeel Veehouderijspecialisatie gaat over het produceren van gespecialiseerde dierlijke producten ▪ Verzorgt gespecialiseerde productiedieren ▪ Wint dierlijke producten ▪ Beoordeelt de gespecialiseerde productie

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend
Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Produceren van gespecialiseerde dierlijke producten

Complexiteit

Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt gekenmerkt door routinematige handelingen betreffende de verzorging van de productiedieren en het winnen van de dierlijke producten. Afhankelijk van de specialisatie zijn deze handelingen meer of minder divers. Het werken met gespecialiseerde dieren vraagt om voortdurende alertheid; dieren zijn onvoorspelbaar en elk dier heeft zijn individuele kenmerken en karakter. Belangrijk bij het werk is het werktempo en de afstemming met collega's uit het bedrijf. Fouten kunnen voor grote economische schade zorgen en voor dierenleed. Bij het produceren van gespecialiseerde dierlijke producten werkt hij met technische- en geautomatiseerde systemen.

De beginnend beroepsbeoefenaar speelt in op de veranderende omstandigheden, omgevingsfactoren en de risico's die dat met zich meebrengt voor zichzelf, de omgeving, de gespecialiseerde dieren en de planning. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over kennis van de gespecialiseerde dieren waarmee hij werkt, de dierlijke producten die hij wint, de samenhang tussen onderdelen van het veehouderijbedrijf en de schakels in de keten. Hij heeft kennis en vaardigheden nodig met betrekking tot het voeren en verzorgen van de gespecialiseerde dieren, de voortplanting en de dierlijke productie. Daarnaast heeft hij kennis en vaardigheden nodig voor het begeleiden van de werkzaamheden en het bewaken van de planning.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende en begeleidende rol bij het werken met de gespecialiseerde veehouderij. Hij werkt zelfstandig. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen werk en veiligheid en het werk en de veiligheid van zijn team. Ook is hij verantwoordelijk voor de organisatie en de voortgang van de werkzaamheden binnen zijn team.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft kennis van techniek, werking en gebruik van apparatuur in de veehouderij
- Heeft kennis van de gebruikelijke vaktermen/vakjargon in de veehouderij
- Heeft kennis van hygiënische maatregelen bij de meest voorkomende ziekten en plagen en afwijkingen in de veehouderij
- Heeft inzicht in de factoren die de productie van dier/dierlijk product beïnvloeden (o.a. voeding, voederconversie, voortplanting, fokkerij)
- Heeft inzicht in (ver)storingen/afwijkingen aan o.a. teelt, gewas, product, productieproces
- Heeft kennis van het dier (o.a. bouw, spijsvertering)
- Heeft kennis van voeder- en weidebouw (o.a. gewassen, teelt, opslag/bewaring)
- Heeft kennis van diergezondheid
- Heeft kennis van diervoeders (o.a. herkomst, samenstelling, invloed op dier en dierlijke productie)
- Heeft kennis van fokmethoden
- Heeft kennis van onkruiden, ziekten, plagen en abiotische afwijkingen
- Heeft kennis van voortplanting en geboorteprocès en veelvoorkomende problemen rondom geboorte
- heeft kennis van specifieke dierlijke producten
- heeft kennis van de schakels in de keten
- heeft kennis van het begeleiden van werkzaamheden
- Kan veilig werken met dieren
- Kan onderhoud toepassen aan machines en apparatuur in de veehouderij
- Kan milieubewust werken in de veehouderij
- Kan van de benodigde (winter)voorraad (kwantiteit en kwaliteit) en de in- en verkoop inschatten
- Kan geboortemoment bij voortplanting inschatten
- Kan vruchtbaarheidsgegevens analyseren
- kan planning bewaken

D1-K1-W1: Verzorgt gespecialiseerde productiedieren

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert werkzaamheden uit betreffende de verzorging van de gespecialiseerde jonge, drachtige of volwassen dieren. Hij verzorgt de aanvoer van voermiddelen, voert op gezette tijden de dieren volgens het voerschema en geeft water. Hij controleert of de dieren in goede gezondheid verkeren. Afhankelijk van het soort productiedier geeft hij gespecialiseerde (nacht)verzorging of assisteert hij bij specialistische behandelingen. Hij verzorgt de huisvesting van de dieren en reinigt en ontsmet ruimten, apparatuur, materialen en vervoermiddelen en verwijdert mest. Hij voert extra hygiënische maatregelen uit ter voorkoming van (verspreiding van) ziekten. De beginnend beroepsbeoefenaar bepaalt de voergift voor

D1-K1-W1: Verzorgt gespecialiseerde productiedieren

individuele en/of groepen dieren en stelt de voergift bij op basis van afwijkende voeropnames. Hij behandelt ziekten en aandoeningen of laat dit doen door een specialist en neemt preventieve maatregelen tegen aandoeningen en ziekten. Hij bepaalt de werkvolgorde en taakverdeling in zijn team, en plant, registreert en controleert de werkzaamheden.

Resultaat

De dieren zijn gevoerd en verzorgd.
De behandeling van de dieren verloopt op ethisch verantwoorde wijze.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt systematisch, zorgvuldig en op tempo
- werkt efficiënt en effectief met (gespecialiseerde) machines, apparatuur en/of gereedschappen
- gaat ethisch verantwoord met de dieren om
- controleert op basis van vaktechnisch inzicht de voer en wateropname
- neemt op basis van vakdeskundigheid actie bij afwijkingen
- schat deskundig het moment van verzorging in
- werkt soepel samen met collega's en communiceert zorgvuldig met teamleden over de werkzaamheden
- geeft duidelijke instructies
- adviseert op verzoek zijn leidinggevende over de voortgang van de werkzaamheden en gesignaleerde afwijkingen

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Wint dierlijke producten

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert de opgedragen werkzaamheden uit betreffende het winnen van dierlijke producten. Afhankelijk van het type gespecialiseerd dier kan dit gaan om het verzamelen van eieren, het verzamelen of uitkammen van haar, het knippen of scheren van vacht. Hij verzamelt de dieren, vervoert ze en plaatst ze in de benodigde ruimten. Hij bedient specialistische apparatuur en neemt de nodige veiligheids- en hygiënische maatregelen in acht. De beginnend beroepsbeoefenaar regelt de werkzaamheden rondom het fokprogramma van de gespecialiseerde dieren en assisteert bij behandelingen voor vruchtbaarheid, voortplanting en geboorte. Hij voert werkzaamheden uit betreffende het winnen van dierlijke producten, bepaalt de werkvolgorde en taakverdeling in zijn team, en plant, registreert en controleert de werkzaamheden.

Resultaat

Dierlijke producten zijn gewonnen.
Het fokprogramma is uitgevoerd.
De behandeling van de dieren verloopt op ethisch verantwoorde wijze.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert vakkundig en snel de werkzaamheden uit voor het winnen van dierlijke producten
- werkt veilig en volgens instructies en procedures
- werkt efficiënt en effectief met (gespecialiseerde) machines, apparatuur en/of gereedschappen
- gaat ethisch verantwoord met de dieren om
- levert op verantwoorde wijze fysieke inspanning
- bepaalt deskundig het dekkingstijdstip van de gespecialiseerde dieren
- werkt soepel samen met collega's en communiceert zorgvuldig met teamleden over de werkzaamheden
- geeft duidelijke instructies en aanwijzingen
- adviseert op verzoek zijn leidinggevende over de voortgang van de werkzaamheden en gesignaleerde afwijkingen

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert handelingen uit bij het beoordelen van de gewonnen dierlijke producten. Afhankelijk van het type gespecialiseerde dier kan dit gaan om het sorteren en opslaan van o.a eieren, haar of vacht. Ook kan het gaan om het verzamelen, vervoeren en opsluiten van gespecialiseerde dieren die het fokprogramma doorlopen hebben en afgeleverd worden. De beginnend beroepsbeoefenaar voert benodigde registraties uit en beroepsbeoefenaar beoordeelt in overleg met de leidinggevende de geschiktheid van gespecialiseerde dierlijke producten/dieren voor verdere verwerking en/of afzetmogelijkheden. Hij bepaalt de waarde van gespecialiseerde producten en dieren en kan de kwaliteit van de producten/dieren herleiden naar condities tijdens de productie/groei. De beginnend beroepsbeoefenaar verdeelt de werkzaamheden onder de teamleden en controleert de werkzaamheden.

Resultaat

Optimale opbrengst van dierlijke producten.
Optimale kwaliteit van dierlijke producten.
De behandeling van de dieren verloopt op ethisch verantwoorde wijze.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert vakkundig en snel de werkzaamheden uit voor het beoordelen van dierlijke producten
- werkt veilig en volgens instructies en procedures
- werkt efficiënt en effectief met (gespecialiseerde) machines, apparatuur en/of gereedschappen
- gaat ethisch verantwoord met de dieren om
- communiceert zorgvuldig met teamleden over werkzaamheden en/of afwijkingen
- levert op verantwoorde wijze fysieke inspanning
- bepaalt deskundig welke factoren tijdens de productie/groei de kwaliteit van de gespecialiseerde dierlijke producten/dieren bepalen
- werkt soepel samen met collega's en communiceert zorgvuldig met teamleden over de werkzaamheden

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen